

NEJSME JAKO SARANČATA

SEMINÁŘ: UDRŽITELNOST PRO OBCHOD A VÝROBU

TOMÁŠ PROUZA

22. 6. 2021

TOTO JE SARANČE

TOTO JE INVAZE SARANČAT

NAŠÍM HLAVNÍM ZÁJMEM MUSÍ BÝT ZAJIŠTĚNÍ KVALITY ŽIVOTA A DOSTUPNOSTI ZDROJŮ PRO NAŠE DĚTI

- Nejsem ten, který předpovídá apokalypsu, lepší si ruce k silnicím nebo se přivazuje ke komínům elektráren

- Nemám rád velká gesta a zbytečně demonstrativní akce bez kontaktu s realitou

- Jsem ten, který se dívá kupředu, analyzuje dostupné informace a modeluje to, jaké následky lidské konání přinese

- Mám rád fakta, spolupráci napříč sektory, státy i kontinenty

MUSÍME NAVÁZAT NA AKTIVITY Z DOBY PŘED COVIDEM: ZAJIŠTĚNÍ UDRŽITELNOSTI ZDROJŮ

PŘED COVIDEM
(2015–2019)

Evropa s plnou vážností otevřela téma **trvale udržitelného** rozvoje včetně **produkce potravin**

Definovala **priority**, vytvořila **časový plán a závazky**

V České republice vzniklo několik **iniciativ** – zejména firemních a společensky prospěšných

Postupným tlakem se podařilo **rozpohybovat stát**, aby se tématu začal věnovat

PANDEMIE COVIDU
(2020 – H1 2021)

Bezprecedentní pandemie onemocnění Covid-19 **zúžila fungování společnosti na zajištění základních potřeb**

Prioritou se stalo **zajištění funkčního zdravotnictví a zásobování obyvatelstva**

Témata jako **trvalá udržitelnost výroby se dostala mimo zájem státu a jeho orgánů**

PO COVIDU

...

Téma **udržitelnosti se MUSÍ okamžitě vrátit jako jedna z priorit**

Jde o **klíčovou oblast z pohledu zajištění dostupnosti zdrojů, a tudíž kvality života dalších generací**

Musíme zamezit někdy přetrvávající „**ekonokracii**“ – důrazu na **okamžitý ekonomický profit bez ohledu na dlouhodobé následky**

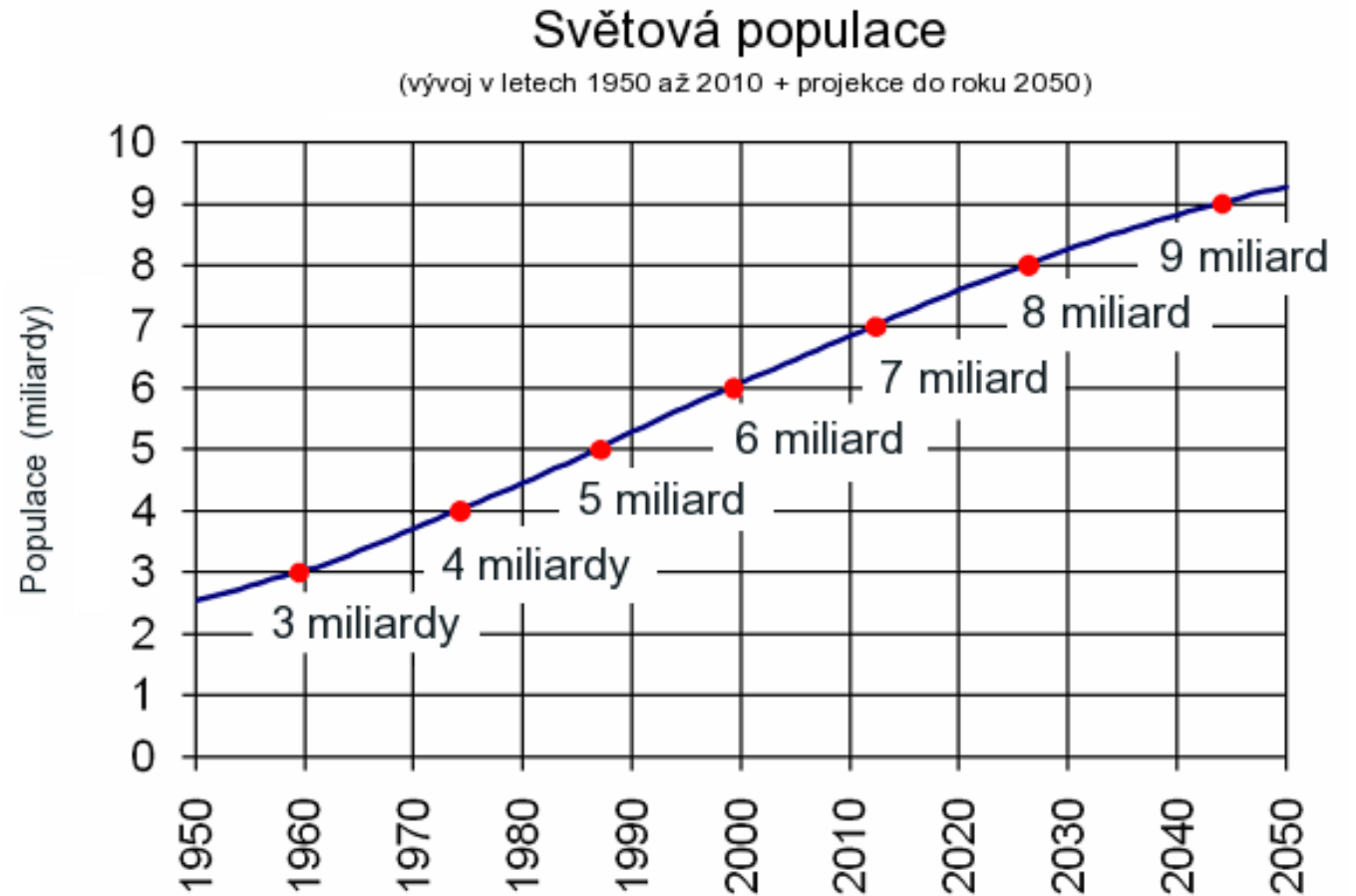
Nezapomeňme: **nemoc nás zabít může, hladu umřeme určitě**

VŠICHNI SI MUSÍME UVĚDOMIT, ŽE NEJDE O VÝKŘIKY „POTRHLÝCH“ AKTIVISTŮ

Při zajištění zdrojů pro rychle rostoucí populaci máme dvě možnosti:

- Metoda „sarančat“
- Metoda „myslících bytostí“ – tedy lidí, kteří se sami sebe považují za vrchol evoluce

Já jsem si už vybral. A co vy?

CO SE STALO BĚHEM KORONAKRIZE: NĚKOLIK PŘÍPADŮ K ZAMYŠLENÍ

Zákazník musí vědět

Plastový odpad byl na čele žebříčku obav českých zákazníků z pohledu trvalé udržitelnosti života na Zemi

Během koronakrize konzumovalo více než 50 % zákazníků denně obědy z plastového nádobí

Aktuálně se zaměstnanci do restaurací a kantýn vracejí jen postupně, **spotřeba plastového nádobí se NEvrací na původní úroveň**

Firmy musí chtít

Trvalá udržitelnost se dostala do **agendy nejen EU, ale také investorů**, kteří financují rozvoj firem

Řada českých zemědělců **nevyužila** koronakrizi k inovacím, ale lobbovala za regulaci a konzervování stavu

Firmy napříč sektory musí plánovat z ohledem na dlouhodobé zajištění jejich fungování a to nejde jinak než s **ohledem na dostupné zdroje a jejich zachování i do budoucna**

Stát musí pracovat

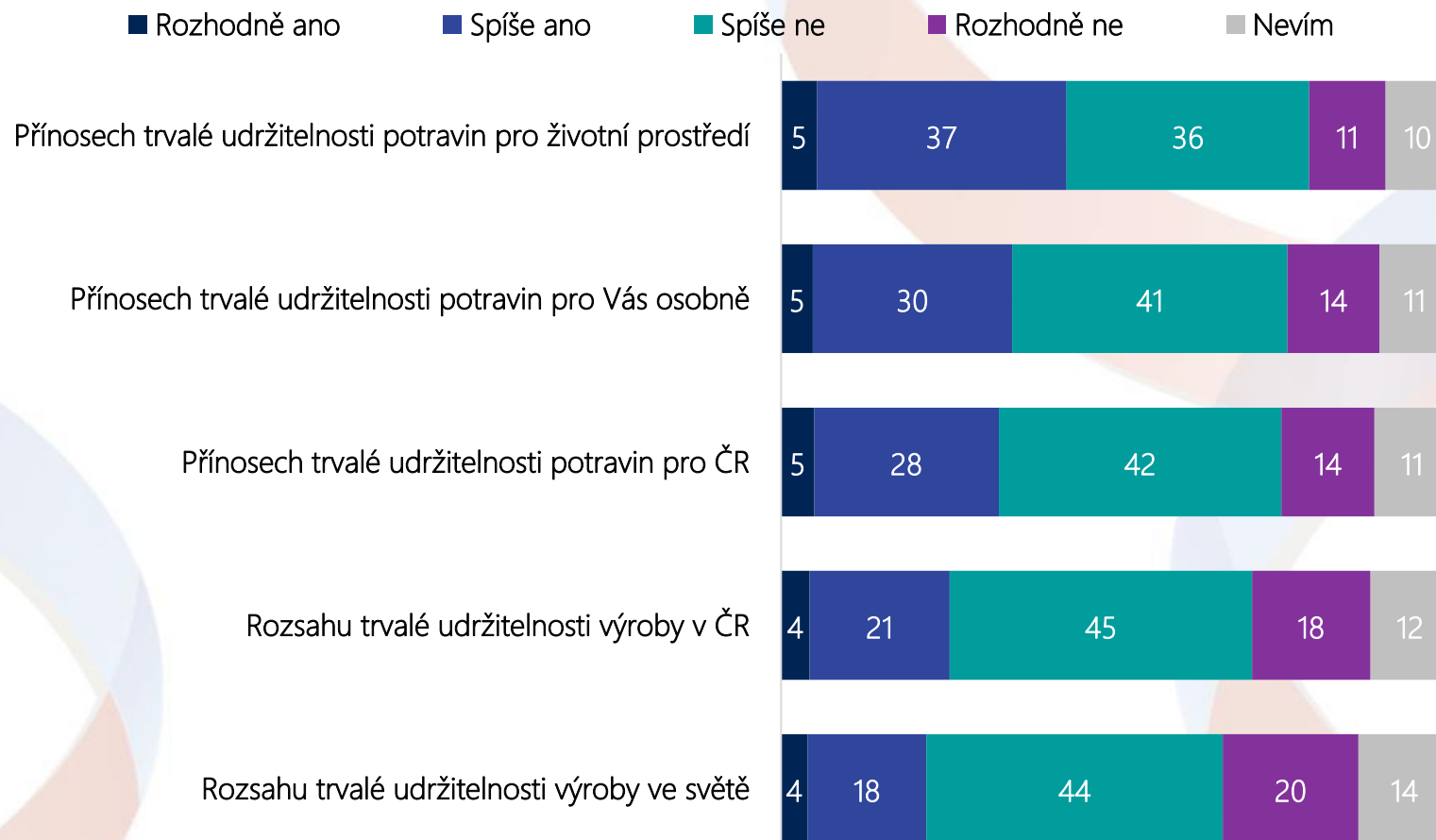
Před koronakrizí se stát tématu věnoval s malou ochotou, **ale rozsah aktivit přesto postupně rostl**

Koronavirová pandemie **zastavila všechny aktivity v této oblasti**

Letošní rok je rokem volebním, už teď se **vrací „ekonokratická“ hra, absolutní důraz na ekonomický prospěch bez ohledu na následky v budoucnosti**

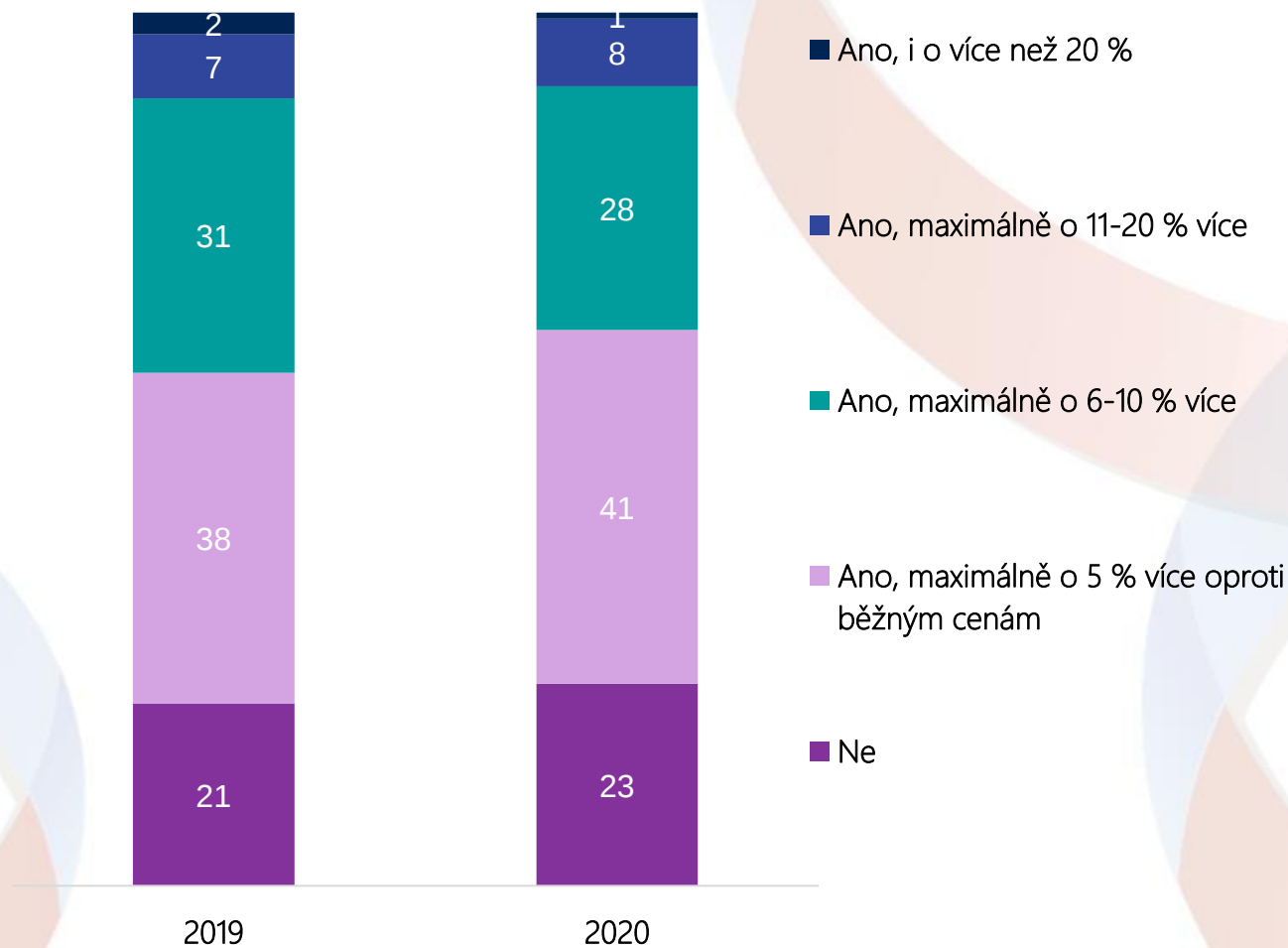
ČEŠI NEMAJÍ DOSTATEK INFORMACÍ O TRVALÉ UDRŽITELNOSTI A JEJÍCH PŘÍNOSECH

Mají Češi dostatek informací o:

POKUD ČEŠI DOSTATEK INFORMACÍ MAJÍ, JSOU PŘIPRAVENI SI ZA POTRAVINY PŘIPLATIT

Byli by si Češi ochotni připlatit za udržitelné potraviny?

ZÁKAZNÍKA TÉMA ZAJÍMÁ, INFORMACE SI VŠAK NEVYHLEDÁVÁ, TY SI HO MUSÍ NAJÍT SAMY

INFORMOVANOST O TRVALÉ UDRŽITELNOSTI

- Většina Čechů považuje trvalou udržitelnost výroby potravin za důležitou, avšak informovanost o této problematice je velmi nízká
- Za poslední rok poklesl počet lidí, pro které je udržitelnost velmi důležitá a kteří o ní mají dostatek informací
- Orientace v problematice je dosud poměrně slabá, chybí zejména informace o rozsahu trvalé udržitelnosti výroby
- Zájem na šíření povědomí o problematice by podle spotřebitelů měli mít zejména sami výrobci potravin a stát, jehož aktivní roli očekávají zejména senioři

POSTOJE A CHOVÁNÍ SPOTŘEBITELŮ

- Spotřebitelé by byli ochotni si za udržitelné potraviny mírně připlatit, často je však nedokáží rozlišit od běžné produkce
- Dvě třetiny spotřebitelů věří, že trvalá udržitelnost výroby potravin je do budoucna nevyhnutelným trendem. Zatím ale často považují udržitelné potraviny za drahé, a tudíž pro mnohé nedostupné
- Více než třetina spotřebitelů nakupuje udržitelné potraviny vědomě (ví, které to jsou). Při výběru se řídí hlavně informacemi na obalech či zařazením ve specializovaném oddělení

TÉMA SE MUSÍ DOSTAT DO AGENDY ČESKÝCH ZEMĚDĚLCŮ A VÝROBCŮ POTRAVIN

VÝROBA POTRAVIN JE KLÍČ K TRVALÉ UDRŽITELNOSTI

- Většina zahraničních výrobců to už pochopila a udržitelnost se stala součástí jejich podnikatelské strategie
- Děje se tak i díky **aktivní spolupráci se státy a EU**, které tuto oblast podporují
- V ČR jde zatím spíše o ojedinělé dobrovolné **závazky** než o strategickou oblast napříč sektory zemědělství a potravinářství
- I čeští zákazníci považují výrobu potravin za prioritní sektor pro prosazení cílů v této oblasti

K EFEKTIVNÍ PODPOŘE JE POTŘEBNÁ SPOLURÁCE NAPŘÍČ SEKTORY

- Podpora lokálních potravin a **zkracování dodavatelského řetězce**
- **Udržitelné využívání ornice** s cílem zajistit její prioritní obnovu
- **Snižování plastového odpadu**
- Snižování potravinového odpadu, zlepšování využívání potravin jako celku
- **Důraz na BIO produkci a její prodej**

NÁVRAT K FUNGOVÁNÍ STÁTU MIMO VOLEBNÍ CYKLUS, MINIMÁLNĚ VE STRATEGICKÝCH OBLASTECH

- Osvěta, kterou potřebuje zákazník:

Stát se prostřednictvím svých představitelů musí zavázat k prosazování udržitelné produkce potravin

- Prostředí, které potřebují firmy:

Stát se musí aktivně zapojit do evropských aktivit ve prospěch prosazování udržitelné výroby potravin – legislativy a finanční a další podpory

Stát musí nastavit vnitřní legislativní pravidla tak, aby byly firmy maximálně motivované vyrábět potraviny trvale udržitelným způsobem

- Odpovědní státníci, které potřebujeme všichni:

Musíme začít myslet v dlouhodobých horizontech a vedle mocenské politiky dělat i kroky ve prospěch státu a jeho občanů

STÁLE MÁME MOŽNOST VOLBY

